

Slovenská autobusová doprava Trenčín,
akciová spoločnosť

PREPRAVNÝ PORIADOK PRÍMESTSKEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVY

Platí od : 01.07.2017

Prepravný poriadok prímestskej autobusovej dopravy spracoval
dopravno-prevádzkový úsek SAD Trenčín, a.s.:

Prepravný poriadok prímestskej autobusovej dopravy schválil a vydal:

.....
PhDr. Ing. Juraj Popluhár
generálny riaditeľ spoločnosti

1. ÚČEL	3
2. POUŽITÉ SKRATKY	3
3. ZNENIE	3
Článok 1. Základné ustanovenie	3
Článok 2. Rozsah autobusovej dopravy	4
Článok 3. Povinnosti dopravcu	4
Článok 4. Zmluva o preprave osôb	5
Článok 5. Práva cestujúceho	6
Článok 6. Povinnosti cestujúceho	6
Článok 7. Osobitné práva niektorých cestujúcich	7
Článok 8. Vylúčenie osôb z prepravy	9
Článok 9. Vzťahy cestujúceho a členov osádky autobusu	9
Článok 10. Cestovné lístky, batožinové lístky	9
Článok 11. Kontrola cestovných lístkov	10
Článok 12. Preprava batožiny cestujúceho	11
Článok 13. Preprava bicykla cyklobusom	13
Článok 14. Nájsené veci	13
Článok 15. Mimoriadne udalosti počas prepravy	14
Článok 16. Reklamácia	14
4. ODKAZY A ÚČINNOSŤ	15

1. ÚČEL

SAD Trenčín, akciová spoločnosť vydáva Prepravný poriadok prímestskej autobusovej dopravy podľa § 4 zák. Národnej rady Slovenskej republiky č. 56 / 2012 Z. z. o cestnej doprave z 31.01.2012 (ďalej len „zákona o cestnej doprave“), ako i v súlade s Nariadením EP a Rady EÚ č. 181 zo 16.02.2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave(ďalej len „Nar.č.181/2011“).

2. POUŽITÉ SKRATKY

SAD – Slovenská autobusová doprava
DK – dopravná karta

a.s. akciová spoločnosť
PAL – prímestské autobusové linky

3. ZNENIE

Článok 1

Základné ustanovenie

1. Tento prepravný poriadok upravuje podmienky, za ktorých dopravca prepravuje osoby, príručnú batožinu, cestovnú batožinu, bicykle a drobné domáce zvieratá v prímestskej autobusovej doprave.
2. Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je Slovenská autobusová doprava Trenčín, akciová spoločnosť, ktorá má platné povolenia na prevádzkovanie osobnej cestnej dopravy, vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky. Dopravca je právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, v oddieli Sa, vo vložke číslo 10291/R.
3. Dopravca zabezpečuje zverejnenie a sprístupnenie Prepravného poriadku PAL, príslušnej Tarify PAL, ako i ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v kancelárii predpredaja a v sídle dopravcu. Výňatky z prepravného poriadku a tarify dopravca zverejňuje vo vozidlách a na miestach kde sú na to vytvorené podmienky (napr. zastávkových prístreškoch s informačným panelom a pod.).
4. Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme.
5. Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť, alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča, a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
6. Cestujúci je fyzická osoba, ktorá využíva služby osobnej cestnej dopravy, poskytované Dopravcom a na tento účel je s Dopravcom povinná uzatvoriť prepravnú zmluvu.
7. Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach cestujúcich, batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.
8. Cestovný lístok je doklad potvrdzujúci zaplatenie cestovného za prepravu a uzatvorenie Prepravnej zmluvy. Cestovný lístok vydáva dopravca v papierovej podobe.
9. Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat.
10. Tento prepravný poriadok, cestovný poriadok dopravcu aj tarifa PAL dopravcu, sú obsahom návrhu na zmluvu o preprave osôb a nadobúda účinnosť dňom jeho zverejnenia na webovom portáli dopravcu.
11. Oprávnená osoba dopravcu je osoba poverená:
 - a) výkonom prepravného-tarifnej kontroly (ďalej len revízor)
 - b) výkonom organizácie dopravy (ďalej len dopravný dispečer)
 - c) výkonom prepravnej činnosti (ďalej len vodič).

Článok 2

Rozsah autobusovej dopravy

1. Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu.
2. Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len autobusová linka), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku, prípadne tarify. Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny, domácich zvierat.
3. Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať ako verejnú alebo osobitnú.
4. Verejná pravidelná autobusová doprava je preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma, alebo viacerými obcami, prímestská autobusová doprava.
5. Osobitná pravidelná autobusová doprava je najmä preprava zamestnancov zmluvného dopravcu, preprava žiakov škôl, preprava cestujúcich leteckého dopravcu na letisko a z letiska, ak sa vykonáva na autobusovej linke.
6. Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca:
 - Pravidelnú autobusovú dopravu v rozsahu:
 - vnútroštátna pravidelná autobusová doprava osôb ak vzdialenosť od východiskovej po konečnú zastávku nepresahuje 100 km (prímestská doprava).

Článok 3

Povinnosti dopravcu

1. Všeobecné podmienky dopravcu sú:
 - a) Vykonávať autobusovú dopravu podľa tohto prepravného poriadku.
 - b) Zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad.
 - c) Byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám.
2. Dopravca je okrem všeobecných povinností dopravcu povinný:
 - a) Vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme na celý čas ich platnosti.
 - b) Prepravovať cestujúcich podľa tarify, ak je pre príslušnú dopravu tarifa platná, a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok.
 - c) Starieť sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny a umožniť im používanie vlastných spoločenských, kultúrnych a sociálnych zariadení na autobusovej linke.
 - d) Starieť sa, aby vozidlá použité na prepravu cestujúcich boli čisté, v riadnom technickom stave, označené smerovými tabuľami, a ak ide o miestenkové vozidlo aj poradovým číslom vozidla.
 - e) Starieť sa, aby priestor pre cestujúcich včítane stúpadiel bol udržiavaný v čistote.
 - f) Zabezpečiť počas jazdy vetranie vozidla.
 - g) Zariadenie dopravcu vo vozidle (napr. rozhlasové zariadenie) používať takým spôsobom, aby nebolo na ťarchu cestujúcim.
 - h) Zreteľne označiť sedadlá, na ktorých je zakázaná preprava určitého druhu osôb.
 - i) Postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody.
 - j) Vytvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb, a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi.

- k) Označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi.
 - l) Trvalo zriadenú zastávku označiť a zabezpečiť, aby vodič pri preprave vyvolal názov zastávky a to najneskoršie pri zastavení vozidla, zdržanie vozidla v zastávke, ak trvá viac ako 5 minút.
 - m) Zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť tohto prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch.
 - n) Zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo, alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchodov a trvale ich udržiavať.
 - o) Udržiavať vlastné označníky, zastávky, čakárne a prístrešky pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil v prevádzkovom stave a v čistote.
 - p) Informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 10 dní vopred, ak ide o pripravované, alebo vopred známe zmeny, inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie.
 - q) Zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iná oprávnená osoba dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebehu prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy.
 - r) Potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj mešká viac ako 20 minút, ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie na východiskovej zastávke, nácestnej zastávke a ak to nie je možné, v sídle dopravcu.
3. Pri nedostatku miesta vo vozidle dopravca je:
- a) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich patriacich ku skupine, ktorej cestovný poriadok zabezpečuje prednostnú prepravu.
 - b) Oprávnený prednostne prijať cestujúcich, ktorí preukážu vážne dôvody pre prednostné prijatie na prepravu alebo ktorí cestujú do vzdialenejších zastávok alebo miest do ktorých nie je spojenie iným verejným hromadným dopravným prostriedkom.
 - c) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich, pre ktorých je v autobuse vyhradené miesto (cestujúci so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutých).
- Prednostné právo na prepravu neplatí, ak je už autobus plne obsadený.

Článok 4

Zmluva o preprave osôb

1. V pravidelnej autobusovej doprave dôjde k uzatvoreniu zmluvy o preprave osôb zásadne zaplatením cestovného lístka, a na povinne miestenkových spojoch zaplatením aj miestenky.
2. Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.
3. V pravidelnej autobusovej doprave má dopravca prepravnú povinnosť (čl. 1, ods. 5) voči každému cestujúcemu, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke a ktorý je v čase odchodu autobusu, podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu.
4. Dopravca je oprávnený prednostne prijať na prepravu cestujúceho, pre ktorého je podľa prepravného poriadku vyhradené miesto v autobuse, teda zdravotne postihnutú osobu, osobu so zníženou pohyblivosťou a ďalej osoby staršie, tehotné ženy a rodičov s malými deťmi, prípadne cestujúceho do vzdialenejšej zastávky.

Článok 5

Práva cestujúceho

1. Cestujúci má právo:
 - a) Na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, miestenku, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.
 - b) Na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom.
 - c) Požadovať od osádky autobusu alebo od dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy.
2. Cestujúci má po nastúpení do vozidla právo obložiť po jednom mieste na sedenie pre seba a pre ďalšieho cestujúceho, ktorý ide s ním z tej istej zastávky. Za obložené sa považuje miesto, na ktoré cestujúci položil časť odevu alebo iný vhodný predmet. Kto obloží miesto neoprávnené, je povinný ho ihneď uvoľniť. Cestujúci, ktorý opustí svoje miesto bez toho, že by ho obložil, stráca naň právo.
3. Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky, prípadne spojom inej autobusovej linky dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej autobusovej zastávky.
4. Oprávnenie podľa odseku 3 môže cestujúci využiť len v deň, na ktorý bol cestovný lístok vydaný. Ak sa cestujúci nemôže do cieľovej, prípadne späť do východiskovej zastávky prepraviť v tento deň, je povinný si vyžiadať o tom písomné potvrdenie dopravcu, ktoré ho oprávňuje na bezplatnú prepravu ešte nasledujúci deň.
5. Cestujúci, ktorý sa pri znemožnení dokončenia začatej cesty prepravil späť do východiskovej zastávky podľa odseku 3 alebo 4, má právo len na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa cestujúci v takomto prípade neprepraví do východiskovej zastávky, má právo na vrátenie rozdielu medzi zaplateným cestovným a cestovným za prejdený úsek medzi východiskovou zastávkou a zastávkou, kde sa cesta znemožnila, prípadne poslednou prejdenou zastávkou.
6. Cestujúci s platným cestovným lístkom na jednotlivú cestu má právo na vrátenie základného cestovného aj vtedy, ak upustil od prepravy preto, lebo sa niektorý spoj neuskutočnil podľa cestovného poriadku, hoci bol pripravený na prepravu včas.
7. Ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodrжал svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb, cestujúci má právo na zľavu z cestovného.
8. Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovenia občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431).

Článok 6

Povinnosti cestujúceho

1. Cestujúci je povinný správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu. Cestujúcim nie je dovolené:
 - a) Prihovárať sa vodičovi počas jazdy.
 - b) Pískať, spievať, hlučno sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji vo vozidle (tiež púšťať reprodukovanosú hudbu alebo reč).
 - c) Otvárať dvere vozidla a vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety.
 - d) Fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich, nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené.
 - e) Zdržovať sa v priestore vyhradenom pre vodiča.

2. Ďalej je cestujúci povinný:

- a) Poslúchnuť pokyny a príkazy člena osádky autobusu, alebo revízora, alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.
- b) Nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn. Nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu. Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať.
- c) Ak cestujúci potrebuje na výstup dlhší čas je povinný na to upozorniť vodiča.
- d) Zaplatiť cestovné s použitím platidla v primeranej hodnote a mať po celý čas prepravy ako i v okamihu výstupu z vozidla platný cestovný lístok pri sebe. Na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady za poškodenie alebo za znečistenie autobusu podľa Sadzobníka.
- e) Ak cestujúci svojim konaním poruší prepravné a tarifné podmienky alebo spôsobí škodu na vozidle alebo inom zariadení dopravcu, je povinný, v prípade neuhradenia spôsobenej škody na mieste, preukázať sa oprávnenej osobe dopravcu osobnými údajmi a spôsobenú škodu v plnej výške dopravcovi uhradiť. Pokiaľ cestujúci nemôže alebo nechce preukázať sa svojimi osobnými údajmi (nemá preukaz totožnosti, odmietol sa preukázať) je povinný strpieť potrebné úkony spojené s privolaním polície a zistením jeho totožnosti.

Článok 7

Práva cestujúcich so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutých

1. Cestujúci so zdravotným postihnutím a cestujúci so zníženou pohyblivosťou majú právo na vyhradené miesto vo vozidle Dopravcu.
2. Ťažko zdravotne postihnutá osoba má právo na prepravu so psom so špeciálnym výcvikom. Špeciálny výcvik psa preukazuje takýto cestujúci preukazom psa so špeciálnym výcvikom, známku, ktorú pes nosí na viditeľnom mieste a potvrdením o odbornej spôsobilosti osoby podľa § 25 ods. 5 Zák. č. 447/2008 Z.z. Preukaz psa so špeciálnym výcvikom, známku a potvrdenie vydáva fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odborne spôsobilá osoba podľa odseku 5. V preukaze psa so špeciálnym výcvikom je uvedené meno, priezvisko, trvalé bydlisko fyzickej osoby alebo obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právna forma právnickej osoby, ktorá psa vycvičila, činnosti, na ktoré bol vodiaci pes, asistenčný pes alebo signálny pes vycvičený, dátum o vykonanej skúške psa, meno priezvisko a trvalé bydlisko fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, meno psa, jeho identifikačné číslo zhodné s číslom vyrazeným na známke, plemeno a farba psa a vek psa. Znamka obsahuje označenie, že ide o psa so špeciálnym výcvikom s uvedením druhu výcviku v slovenskom jazyku a v anglickom jazyku „assistance dog, guide dog, hearing dog“, identifikačné číslo zhodné s číslom uvedeným v preukaze psa so špeciálnym výcvikom. Pes so špeciálnym výcvikom sa prepravuje bezplatne.
3. Ak nie je ďalej uvedené inak, Dopravca nie je oprávnený odmietnuť prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok alebo miestenku, alebo nastúpiť osobe z dôvodu akéhokoľvek zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti a nie je oprávnený požadovať za cestovné lístky alebo rezervácie zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou dodatočné príplatky.
4. Dopravca môže odmietnuť prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok, alebo nastúpiť osobe z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti:
 - aby splnil príslušné bezpečnostné požiadavky ustanovené medzinárodným právom, právom Únie alebo vnútroštátnym právom alebo aby splnili zdravotné a bezpečnostné požiadavky ustanovené príslušnými orgánmi;

- ak konštrukcia vozidla alebo infraštruktúra vrátane vybavenia autobusových zastávok a staníc fyzicky znemožňujú nástup, výstup alebo prepravu zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou bezpečným alebo z hľadiska prevádzky uskutočniteľným spôsobom.
5. Ak Dopravca odmietne prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok alebo miestenku alebo nastúpiť osobe z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti na základe dôvodov uvedených v bode 4., táto osoba môže požiadať, aby ju sprevádzala iná osoba, ktorú si sama zvolí a ktorá je schopná poskytnúť pomoc, ktorú zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou vyžaduje, aby sa prestali uplatňovať dôvody uvedené v bode 4. Takáto sprevádzajúca osoba sa prepravuje bezplatne a podľa možností sa usadí vedľa zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou.
 6. Ak Dopravca uplatňuje bod 4., bezodkladne informuje zdravotne postihnutú osobu alebo osobu so zníženou pohyblivosťou o dôvodoch jeho uplatnenia a na základe jej žiadosti písomne informuje dotknutú osobu do piatich pracovných dní odo dňa požiadania
 7. Dopravca a správcovia autobusových staníc zodpovedajú za stratu alebo poškodenie invalidných vozíkov, iného vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo asistenčných zariadení, spôsobené ich činnosťou. Škodu za stratu alebo poškodenie nahradí Dopravca alebo správca autobusovej stanice zodpovedný za danú stratu alebo poškodenie.
 8. V prípade potreby Dopravca vynaloží maximálne úsilie na rýchle poskytnutie dočasnej náhradnej pomôcky alebo zariadenia. Technické a funkčné vlastnosti invalidných vozíkov, iného vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo asistenčných zariadení sú podľa možností podobné tým, ktoré sa stratili alebo poškodili.
 9. Pre osoby so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutých a osoby zrakovo postihnuté, sprevádzané psom so špeciálnym výcvikom sú v autobuse prímestskej dopravy vyhradené sedadlá označené príslušným piktogramom.
 10. Pri preprave viacerých osôb so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutých a osôb zrakovo postihnutých, sprevádzaných psom so špeciálnym výcvikom je vodič oprávnený požiadať cestujúceho, ktorému osobitné právo neprislúcha, aby uvoľnil aj iné miesto na sedenie.
 11. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby pre cestujúcich s osobitnými právami pri preprave boli v každom vozidle vyhradené a zreteľne označené minimálne dve miesta na sedenie. Ak je cestujúcich s osobitnými právami pri preprave viac, ako je pre nich vyhradených miest, vodič je oprávnený požiadať ďalších cestujúcich, ktorému neprináleží toto právo, aby sa postavili a uvoľnili miesto na sedenie. Vodič tak koná so zreteľom na oprávnenia požadovaného cestujúceho vyplývajúce pre neho zo zmluvy o preprave osôb.
 12. Cestujúcemu, ktorý pred nastúpením do autobusu oznámi vodičovi, že má obmedzenú pohybovú schopnosť, umožní vodič prednostné, bezpečné nastúpenie a vystúpenie.
 13. Cestujúci so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutý, ktorý má predpísaného sprievodcu, môže nastúpiť do autobusu na prepravu len so sprievodcom, ktorý je spôsobilý v jeho zastúpení vykonať potrebné úkony a poskytnúť i náležitú zdravotnú pomoc (osoba staršia ako 10 rokov).
 14. Osoba mladšia ako 6 rokov nie je oprávnená cestovať bez sprievodu osoby staršej ako 10 rokov. Ak cestuje osoba staršia ako 10 rokov, považuje sa za rozumovo a vôľovo dostatočne vyspelú na uzatvorenie zmluvy o preprave osôb.

Článok 8

Vylúčenie osôb z prepravy

1. Do vozidla nemajú prístup alebo sa z prepravy môžu vylúčiť osoby, ktoré sú zjavne pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok, a osoby, ktoré pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevov, alebo z iných dôvodov môžu byť cestujúcim na ľarchu.
2. Vodič alebo iný člen osádky autobusu alebo revízor je oprávnený z prepravy ďalej vylúčiť:
 - a) Osoby bez platného cestovného lístka, ktoré nespĺnia povinnosť zaplatiť sankčnú úhradu a základné cestovné podľa Tarify PAL.

- b) Osoby, ktoré ohrozujú bezpečnosť premávky, svoju vlastnú alebo ostatných cestujúcich a osoby, ktoré aj po upozornení pracovníka dopravcu nedodržiavajú ustanovenia prepravného poriadku.
3. Vylúčenie z prepravy po začatí cesty treba uskutočniť tak, aby sa neohrozilo zdravie alebo bezpečnosť osoby vylúčenej z prepravy. Vylúčiť z prepravy osobu mladšiu ako 15 rokov, mimo obvodu obce je neprípustné.
4. Cestujúci, ktorý bol z prepravy vylúčený neprávom, má právo na vrátenie cestovného, prípadne dovozného.

Článok 9

Vzťahy cestujúceho a členov osádky autobusu.

1. Svoje oprávnenia vyplývajúce z tohto prepravného poriadku uplatňujú cestujúci voči osádke autobusu disciplinovane, a v čase, keď autobus stojí na zastávke.
2. Členovia osádky autobusu dávajú cestujúcim potrebné pokyny tak, aby nedošlo k narušeniu pokojnej prepravy.

Článok 10

Cestovné lístky, batožinové lístky

1. V pravidelnej autobusovej preprave sa použijú cestovné lístky pre jednotlivú cestu zakúpené v hotovosti alebo cestovný lístok môže byť zakúpený aj elektronicky, formou odrátania ceny lístka z vydanéj čipovej karty, ktorú cestujúcim vydáva Dopravca. Typy cestovných lístkov a výšku cestovného určuje tarifa.
2. Z cestovného lístka pre jednotlivú cestu musia byť zrejme najmä výška cestovného a údaje umožňujúce podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.
3. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu platí na deň, úsek, linku a spoj, pre ktorý ho vodič vystavil.
4. Na prímestských linkách platia žiacke, študentské zľavnené cestovné lístky len v spojení so žiackym, študentským preukazom vo forme dopravnej karty resp. ISIC karty.
5. Cestujúci nesmie po nastúpení do autobusu poskytnúť cestovný lístok inej osobe.
6. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu je neplatný ak:
 - a. je poškodený alebo zničený tak, že z neho nie sú zrejme potrebné údaje
 - b. cestujúci nedodrжал podmienky, ktoré sú určené pre jeho použitie podľa tohto predpisu a podľa Tarify pravidelnej autobusovej dopravy
 - c. uplynul čas jeho platnosti
 - d. použila ho neoprávnená osoba
7. Cestovný lístok vydaný iným dopravcom je neplatný, ak dopravca neurčí inak.
8. Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s príslušným preukazom (DK), uvedeným v Tarife PAL.
9. V kategórii cestujúcich vo veku od 6 do 15 rokov môže vodič autobusu, revízor, alebo iná oprávnená osoba dopravcu pre zjednodušenie tarifného vybavenia posúdiť vek dieťaťa aj z jeho výšky. Meranie výšky má len orientačný charakter. Deti do výšky 140 cm sa v zásade pokladajú za deti splňujúce vek do 15 rokov. Deti nad výšku 140 cm musia už svoj vek preukazovať príslušným preukazom. Ak dopravca má pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať ďalšie doklady. Pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť.
10. Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy i v okamihu vystupovania z vozidla. Pri zakupovaní zľavneného cestovného lístka je cestujúci povinný bez vyzvania sa preukázať platným dokladom umožňujúcim používanie príslušnej zľavy, okrem prípadu uvedeného v bode 9.
11. Cestovný lístok vydáva vodič. Cestujúci, ktorý vstúpi do vozidla bez platného cestovného lístka je povinný si bez vyzvania zakúpiť cestovný lístok u vodiča.
12. Cestovný lístok je možné vydať iba zo zastávok a do zastávok uvedených v platnom cestovnom poriadku použitého spoja.
13. Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný sa presvedčiť pri preberaní cestovného lístka, či mu

bol vydaný podľa jeho požadovaných údajov, či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku. Na neskoršiu reklamáciu cestovného dopravca neberie zreteľ.

14. Za stratený, zničený alebo poškodený cestovný lístok dopravca náhradu neposkytuje.
15. Ak sa s cestujúcim prepravuje cestovná batožina za ktorú sa podľa tarify platí dovozná, alebo ak tak určí dopravca, cestujúcemu sa vydá batožinový lístok pri prevzatí batožiny na prepravu, a táto skutočnosť sa vhodným spôsobom označí na batožine.
16. Vodič, alebo iný člen osádky vozidla odovzdá cestujúcemu batožinu, na ktorej je vyznačené, že na ňu bol vydaný batožinový lístok, iba ak sa cestujúci preukáže batožinovým lístkom, prípadne rovnako očíslovaným kupónom batožinového lístka. Pri odovzdávaní batožiny, vodič batožinový lístok označí vhodným spôsobom, prípadne rovnako očíslovaný kupón batožinového lístka znehodnotí.

Článok 11

Kontrola cestovných lístkov.

1. Na kontrolu cestovných lístkov je oprávnená osoba dopravcu uvedená v čl.1, bod 11, písm. a) až c), (ďalej len oprávnená osoba). Revízor je pre výkon kontroly vybavený kontrolným odznakom, ktorý musí mať pri výkone kontroly na viditeľnom mieste.
2. Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystupovania z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukaz na zľavu cestovného, ak sa jedná o zľavnený cestovný lístok.
3. Cestujúcemu, ktorý sa na výzvu oprávnenej osoby dopravcu nepreukáže platným cestovným lístkom, preukazom nároku na zľavu cestovného, uloží oprávnená osoba dopravcu zaplatiť základné cestovné a sankčnú úhradu podľa Tarify PAL.
4. Cestujúci, ktorý odoprie alebo nemôže zaplatiť sumu podľa odst. 3, je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie základného cestovného a sankčnej úhrady. Zároveň stráca právo na prepravu a môže sa z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie uvedených súm nie je dotknutá povinnosť cestujúceho príslušnú sumu dopravcovi zaplatiť.
5. Povinnosťou cestujúceho sa preukázať revízorovi osobnými údajmi sa rozumie predloženie platného dokladu totožnosti, t.j. občiansky preukaz (identifikačná karta), cestovný pas, prípadne iný doklad totožnosti (povolenie k pobytu). Cestujúci je povinný platný doklad totožnosti predložiť oprávnenému pracovníkovi dopravcu tak, aby si tento mohol všetky potrebné údaje zistiť a zapísať. Počas tohto úkonu je cestujúci povinný zotrvať vo vozidle. Za účelom zistenia totožnosti, v prípade nutnosti môže oprávnený pracovník dopravcu požiadať o pomoc políciu v zmysle § 72 Zák.č.171/93 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších zmien a doplnkov.
6. Oprávnená osoba dopravcu môže požadovať identifikačné údaje v nasledovnom rozsahu: meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého cestujúceho, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonnom zástupcovi. Povinnosť poskytnúť identifikačné údaje sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil autobus a nezaplatil oprávnenej osobe dopravcu priamo vo vozidle PAL paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie autobusu.
7. Ak revízor zistí, že sa cestujúci preukazuje neplatným cestovným lístkom alebo neplatnou preukážkou na zľavu a cestujúci odmietne zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu vo výške stanovenej dopravcom je oprávnený odobrať cestujúcemu kmeňovú kartu alebo preukážku na tarifnú zľavu, resp. znefunkčniť čipovú kartu. Cestujúci v takomto prípade nemá nárok na náhradu škody, ktorá mu prípadne vznikne týmto úkonom revízora.
8. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa ods.3 tohto článku nemôže preukázať platným cestovným lístkom o zaplatení dovozného za príručnú batožinu alebo psa (s výnimkou psa so špeciálnym výcvikom) je povinný zaplatiť úhradu vo výške 1,- € .
9. Cestujúci je povinný strpieť zistenie totožnosti privolanými príslušníkmi polície, ak sa pri kontrole odmietne revízorovi preukázať osobnými údajmi.

Článok 12

Preprava batožiny cestujúceho

1. Ak má cestujúci batožinu, prepravuje ju dopravca buď spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom alebo oddelene, a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou, prípadne cestovným poriadkom.
2. Príručná batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom v odkladacom priestore nad sedadlom.
3. Cestovná batožina sa prepravuje oddelene od cestujúceho. Za oddelenú prepravu sa považuje preprava batožíň uložených na mieste určenom dopravcom alebo pokynom vodiča mimo priestoru vozidla, určeného na prepravu cestujúcich alebo v tomto priestore, alebo na takom mieste, že cestujúci nemá možnosť na svoju batožinu dohliadať.
4. Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku, alebo váhu možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle alebo v osobitnom priestore na batožiny a živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu.
5. Z prepravy sú vylúčené:
 - a) Veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi.
 - b) Nabité zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy.
 - c) Veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť prevádzky, alebo poškodiť, prípadne znečistiť cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia.
 - d) Veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu.
 - e) Batožiny, celková váha ktorých presahuje 50 kg.
 - f) Batožina, ktorej hodnota presahuje 300,- €.
6. Cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceniny, elektroniku nad 300,- €, alebo peniaze.
7. Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje, trojkolesový alebo štvorkolesový detský kočík alebo bicykel. Na prepravu sú pripustené iba kočíky s dieťaťom, pokiaľ to prevádzkové pomery na linke dovoľujú aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom alebo bicyklom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. V autobuse sa smie prepravovať iba jeden trojkolesový alebo štvorkolesový detský kočík alebo bicykel, pričom detský kočík má prednosť na prepravu pred bicyklom. Ak je kapacita priestoru vyhradená na prepravu detského kočíka a bicykla vyčerpaná, je dopravca oprávnený odmietnuť ich prepravu.
8. Detský kočík alebo bicykel sa prepravuje vo vyhradenom priestore na to určenom t.j. v priestore označenom príslušným piktogramom. Za nakládku a vykládku je zodpovedný cestujúci. Za každý prepravovaný bicykel a batožinu je cestujúci povinný zaplatiť dovoznú k cestovnému podľa platnej tarify. Za všetky škody spôsobené dopravcovi zlou alebo nedbanlivou manipuláciou pri nakládke alebo vykládke bicykla a detského kočíka zodpovedá cestujúci. Dopravca nezodpovedá za prípadné škody spôsobené na bicykli a detskom kočíku počas prepravy nesprávnou alebo nedbanlivou manipuláciou.
9. Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov, pokiaľ sú uložené v opaskoch na náboje, v poľovníckych kapsách, v skrinkách a v podobných obaloch.
10. Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu, neohrozuje ich zdravie a ak sú v uzatvorených klietkach, alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožíň.
11. Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkom vodítku. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenie tohto odseku s výnimkou prvej vety sa nevzťahuje na psov so špeciálnym výcvikom.

12. Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou iba jeden pár lyží s jedným párom lyžiarskych palíc, pokiaľ sú v prepravnom obale (puzdre) a umožňujú to prevádzkové podmienky dopravcu.
13. Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla najviac 3 cestovné batožiny, mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže cestujúci so súhlasom vodiča vziať so sebou ešte ďalšie batožiny.
14. Vodič určí, či sa batožina prepraví ako príručná batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. V prípade, ak vodič určí ako miesto prepravy batožinový priestor, je cestujúci povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak vyžaduje, aby sa s ňou určitým spôsobom zaobchádzalo alebo aby sa ukladala v určitej polohe.
15. Cestujúci je povinný na požiadanie poskytnúť dopravcovi pri ukladaní alebo pri vykladaní batožiny primeranú pomoc.
16. Batožinu musí cestujúci uložiť v autobuse tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nesťažovala výkon služby vodiča a neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.
17. Ktoré batožiny sa prepravujú zadarmo a za ktoré batožiny sa platí dovoznú, ako aj výšku dovoznej určuje tarifa. Váhu a miery batožiny pre účely určenia výšky dovoznej si dopravca zisťuje podľa prevádzkových možností vážením, meraním, alebo odhadom.
18. Ak sa batožina prepravuje mimo priestoru pre cestujúcich, cestujúci je povinný pri skončení prepravy hlásiť sa ihneď o jej vydanie.
19. Ak vodič má pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
20. Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci vezie so sebou, sú z prepravy vylúčené, cestujúci je ich povinný z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty.
21. Ak vodič zistí, že vo vozidle zostáva opustená batožina, oznámi to príslušnému zamestnancovi dopravcu a zabezpečí, aby bola opustená batožina odovzdaná na dispečingu v sídle dopravcu prípadne na príslušnej prevádzkarni oproti potvrdeniu o jej odovzdaní.
22. Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny dopravca zodpovedá v rozsahu s ustanovením § 427 obchodného zákonníka a následne občianskeho zákonníka.
23. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy cestujúceho. Ak bola škoda spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, osobitnou povahou batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť, alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.
24. Pri strate alebo zničení cestovnej batožiny prepravovanej oddelene od cestujúceho je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená batožina v čase, keď bola prevzatá na prepravu, najviac však do výšky 300,- € za jeden kus batožiny. Okrem toho je povinný znášať dovoznú, ktorú cestujúci zaplatil za stratenú alebo zničenú cestovnú batožinu.
25. V prímestskej autobusovej doprave sa autobusové zásielky neprepravujú.

Článok 13 **Preprava bicykla cyklobusom.**

1. V autobusoch spoločnosti SAD Trenčín a.s. je možné bicykle prepravovať na spojoch označených symbolom bicykla, v časoch uvedených v cestovnom poriadku a do

- vyčerpania kapacity. Cyklobusy slúžia na prepravu cykloturistov s bicyklami a taktiež na prepravu ostatných cestujúcich.
2. Kapacita cyklobusov je pre prepravu bicyklov obmedzená na 24 bicyklov pri jednom spoji. Bicykle sa neprepravujú vo vozidle ale na cyklovleku.
 3. V prípade, že cestujúci má záujem cestovať cyklobusom a prepraviť bicykel, postupuje nasledovne:
 - Cestujúci pri nástupe do vozidla nahlási vodičovi prepravu bicykla.
 - Obsluha autobusu, najprv umiestni bicykle na cyklovlek.
 - Následne si cestujúci zakúpi si cestovný lístok na požadovanú prepravnú vzdialenosť a dovozné za bicykel u vodiča a následné vodič vybaví ostatných cestujúcich cestovnými lístkami.
 - Bicykel umiestňuje na cyklovlek obsluha autobusu za možnej pomoci majiteľa bicykla podľa pokynov obsluhy autobusu. Cestujúci z bicykla odstráni a zoberie so sebou do autobusu cenné veci, ktoré sa dajú jednoducho demontovať (svetlá, pumpičky, tachometre, tašky na nosiče a pod.). V prípade neodstránenia demontovateľných častí, dopravca za ich prípadné poškodenie nenesie zodpovednosť.
 - Pri vystupovaní s bicyklom cestujúci upozorní vodiča, že vystupuje s bicyklom. Na zastávke si vyzdvihne svoj bicykel z cyklovleku pod dohľadom obsluhy autobusu.
 4. Majiteľ bicykla je povinný si okamžité pri preberaní bicykla tento skontrolovať, prípadné poškodenia bicykla okamžite nahlásiť vodičovi resp. obsluhu, ktorý spíše záznam o poškodení a následné táto udalosť ďalej rieši príslušný zamestnanec dopravcu v najbližší pracovný deň ako poistná udalosť vznikla.
 5. Cestujúci má možnosť zabezpečiť bicykel na cyklovleku proti krádeži. V prípade, že tak cestujúci neurobí, dopravca za krádež bicykla nezodpovedá.
 6. Cestujúci má právo na prepravu jedného bicykla na spojoch označených ako cyklobus za dovozné stanové tarifou dopravcu.
 7. Preprava samotného bicykla nie je dovolená.

Článok 14 **Nájdené veci**

8. Veci, ktoré sa nájdu po odchode všetkých cestujúcich vo vozidle a opustenú batožinu odovzdá vodič alebo iný člen osádky príslušnému zamestnancovi v sídle dopravcu.
9. Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz, identifikačná karta, alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzdanie najbližšiemu policajnému útvaru oproti potvrdeniu.
10. Ak si vlastník vecí nevyzdvihne ani do 30 dní odo dňa, kedy boli nájdené, dopravca ich komisionálne zničí a založí o tom krátky zápis, prípadne ich odovzdá príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy postupom podľa par. 135, ods. 1 Občianskeho zákonníka.
11. Ak sa o nájdené, už odovzdané veci príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy, prípadne komisionálne zničené veci prihlási osoba, ktorá nepochybne preukáže, že nájdené veci jej patrili, dopravca odporučí osobu na príslušný miestny orgán štátnej správy, prípadne odovzdá zápis o komisionálnom zničení.

Článok 15 **Mimoriadne udalosti počas prepravy**

1. Členovia osádky autobusu sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúceho alebo inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich, osádky autobusu alebo iných osôb povinní:
 - a) Poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a neodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc.
 - b) Urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky.
 - c) Urobiť potrebné opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.

2. Cestujúcich, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať členom osádky vozidla pri konaní podľa odstavca 1.
3. Ak cestujúci zistí, že je ohrozená bezpečnosť, život a zdravie cestujúcich, je povinný na túto skutočnosť upozorniť vodiča.
4. Vodič je povinný nahlásiť mimoriadnu udalosť bezodkladne Dopravcovi podľa interných predpisov.
5. Ak pri mimoriadnej udalosti došlo k úrazu, zraneniu, poškodeniu zdravia alebo usmrteniu osôb, k škode na vozidle alebo vybavení vozidla, resp. na inom majetku Dopravcu alebo Cestujúcich, je dotknutá osoba povinná poskytnúť Dopravcovi všetky údaje potrebné na riadne prešetrenie mimoriadnej udalosti.
6. Poškodený Cestujúci je povinný o vzniku a odhadovanej výške škody bezodkladne informovať vodiča autobusu a oznámiť mu údaje potrebné na prešetrenie vzniku škody, vrátane rozsahu škody a identifikačných údajov cestujúceho.
7. Cestujúci, ktorí utrpeli v dôsledku osobitnej povahy dopravy zranenie, majú nárok na náhradu spôsobenej škody na zdraví v súlade s ust. 427 a nasl. Občianskeho zákonníka a zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zák. č. 437/2004“).
8. Pozostalí po zomrelých Cestujúcich, ktorých smrť bola spôsobená osobitnou povahou prevádzky dopravy, majú v súlade s príslušnými aplikovateľnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka právo na náhradu ujmy v prípade smrti, vrátane náhrady primeraných výdavkov na pohreb.
9. Výška náhrady škody sa vypočíta v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a zák. č. 437/2004.

Článok 16

Reklamácie

1. Cestujúci uplatňuje u dopravcu práva a nároky vyplývajúce z tohto prepravného poriadku bez zbytočného odkladu; ak sa práva neuplatnili najneskôr do troch mesiacov odo dňa, kedy mal uplatňovaný nárok vzniknúť, zaniknú. To neplatí v prípade nárokov na náhradu škody na batožine cestujúcich, ktoré môže cestujúci uplatniť u dopravcu najneskôr do šiestich mesiacov od vzniku škody a v prípade nárokov na náhradu škody na zdraví, ktoré môže cestujúci uplatniť priamo na súde v premlčacej dobe podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.
2. Cestujúci je povinný uplatniť svoje práva a nároky písomnou reklamáciou, v ktorej presne a jasne vymedzí, ktoré jeho práva boli akým spôsobom dotknuté a akú kompenzáciu požaduje a zároveň vznik svojich nárokov primerane odôvodní. Cestujúci je oprávnený doručiť dopravcovi reklamáciu poštou na adresu jeho sídla alebo osobne v kancelárii predpredaja dopravcu.
3. Ak cestujúci podáva reklamáciu ústnou formou musí ju podať len oprávnenému zamestnancovi dopravcu určenému v čl.1, ods. 11., písm a) a b), ktorý spíše o podaní reklamácie zápisnicu, ktorú je reklamujúci cestujúci povinný podpísať.
4. Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v bode 2., dopravca vyzve reklamujúceho cestujúceho na jej doplnenie v lehote nie kratšej ako 7 pracovných dní. Ak reklamujúci cestujúci v určenej lehote reklamáciu doplní, platí, že bola podaná včas. Ak cestujúci reklamáciu v určenej lehote nedoplní a z podanej reklamácie nevyplýva dôvod na uznanie nárokov reklamujúceho, dopravca reklamáciu odmietne.
5. Dopravca je povinný najneskôr do 1 mesiaca od prijatia reklamácie informovať reklamujúceho cestujúceho o tom, či je reklamácia opodstatnená, odmietnutá alebo sa stále vybavuje. Oznámenie o konečnom vybavení reklamácie musí dopravca doručiť reklamujúcemu cestujúcemu najneskôr do 3 mesiacov od prijatia reklamácie.
6. Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi, na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil, t.j. cestujúci.
7. Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúceho odseku na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného cestujúceho.

4. ODKAZY A ÚČINNOSŤ

1. Obsah tohto prepravného poriadku je voči cestujúcim odo dňa jeho zverejnenia a sprístupnenia súčasťou návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.
2. Tento prepravný poriadok je účinný dňom 01.07. 2017.
3. Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.
4. Ak bude prepravný poriadok podstatne zmenený, alebo podstatne doplnený, dopravca je povinný zabezpečiť jeho zverejnenie a sprístupnenie v úplnom znení

V Trenčíne dňa 01.07. 2017

PhDr. Ing. Juraj POPLUHÁR
generálny riaditeľ